

10. NÁROD SOBĚ

Už víme, že:

Od 60. let 19. století začaly vznikat v českých zemích různé spolky, z nichž nejznámějším byl Sokol. Čeští politikové sice nedosáhli větších práv pro svůj národ, jak se to podařilo Maďarům, ale postupně se situace zlepšovala. Češi získali v Praze vlastní univerzitu a postavili si Národní divadlo. Objevili se noví čeští spisovatelé, básníci, hudební skladatelé, sochaři a malíři.

Badatelské úkoly:

- Zjistěte si, jaké spolky vyvíjejí v současné době činnost ve vaší obci nebo ve vašem městě.

Otázky a úkoly:

1. Přečtěte si tuto ukázkou:

„Ja, tož v Brně... Když jsem tam přišel do sekundy gymnázia, musel jsem se už sám živit; naši mi nemohli dávat pravidelné příspěvky, jen matka, bůhvíodkud, vždycky mně něco seškrabala. Bydlel jsem nejdřív u ševce v Nové ulici - bylo nás tam asi šest kluků; za dva zlaté měsíčně jsem měl byt, snídani aji prádlo; jaké to kafe bylo, to si můžete představit, ale bylo to aspoň teplé. Tož jsem si musel sehnat nějaké kondice. Učil jsem kluka jednoho nádražního úředníka, tam mi dávali dvě zlatky měsíčně a v neděli oběd - já bych byl snědl takové obědy tři. Potom jsem pekařovi učil dcerku; neplatil mi, ale zato jsem si mohl vzít chleba, co jsem snědl...“

V Brně se mi líbilo, protože jsem se dostal ke knížkám. To se rozumí, na německém gymnáziu mně padly do rukou knížky německé a katolické; ale to mně nevadilo...“

Zlaté, zlatky – lidové označení pro rakouské papírové peníze.

Kondice – soukromé vyučování.

Poznali jste, kdo vzpomínal na svá školní léta? Jeho jméno napište: _____

2. K letopočtům doplňte události:

1882 _____ 1850 _____
 1867 _____ 1883 _____

3. Vyluštěte tajenku:

Rodiště T. G. Masaryka

Drobná kovová mince

Český básník

Tělovýchovná organizace

Nové stavby ve městech

Malíř, který vyzdobil orloj v Praze

Hlavní město Rakousko-Uherska

Obvyklý pozdrav

Opera B. Smetany

T. G. Masaryk se vyučil

České země byly součástí

Český básník

Autor sochy sv. Václava v Praze

Autorka knihy Babička

